

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. kovo 8 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. vasario 20 d. paduotu **atsakovo V. R.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 22 d. sprendimo peržiūrėjimo

nustatė:

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. lapkričio 22 d. sprendimu nusprendė panaikinti Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. balandžio 22 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – ieškinį patenkinti bei pripažinti niekiniu ir negaliojančiu nuo sudarymo momento atsakovų V. R., M. M., V. M. 2015 m. vasario 24 d. paskolos raštelį, kuriuo atsakovai M. M. ir V. M. pasiskolino iš atsakovo V. R. 70 000 Eur.

Kasacinis skundu atsakovas V. R. prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 22 d. sprendimą ir palikti galioti Klaipėdos apygardos teismo 2022 m. balandžio 22 d. sprendimą.

Atsakovo kasacinis skundas grindžiamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose kelių teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovo paduotas kasacinis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:

1. Teisę kreiptis į teismą turi suinteresuotas asmuo, kurio teisės ir pareigos įtakos priimtas teismo sprendimas ([CPK 5 straipsnio](#) 1 dalis). Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra konstatavęs, kad įgyvendinus teisę į teisminę gynybą pasiekiamas materialusis teisinis efektas, t. y. modifikuojamos (sukuriamos, panaikinamos, pakeičiamos) suinteresuoto asmens subjektinės teisės ar pareigos, o materialiujų teisių padarinių nesukeliantis reikalavimas negali būti savarankiškas bylos nagrinėjimo dalykas, nes jo nagrinėjimas ir patenkinimas nėra teisės į teisminę gynybą įgyvendinimas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. spalio 13 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-485/2008](#), 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-241/2013](#), 2014 m. spalio 15 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-428/2014](#) ir kt.).
2. Ieškovė G. B. inicijavo civilinę bylą dėl paskolos dokumento pripažinimo niekiniu ir negaliojančiu nuo sudarymo momento. Ji nėra ginčijamo materialinio teisinio santykio dalyvė ir jai nepriklauso reikalavimo teisė reikšti ieškinį dėl paskolos sutarties pripažinimo negaliojančia. Tiek Klaipėdos apygardos teismas, tiek Lietuvos apeliacinis teismas privalėjo konstatuoti, jog ieškovė šiuo atveju nėra subjekta, galintis reikšti reikalavimą dėl paskolos rašto dalies pripažinimo negaliojančia kaip tariamojo sandorio [CK 1.86 straipsnio](#) pagrindu bei turėjo pasiūlyti netinkamą ieškovę pakeisti tinkamu.
3. Skundžiamame Lietuvos apeliacinio teismo sprendime nebuvo atsakyta į pagrindinius bylos faktinius ir teisinius aspektus, kadangi tariamojo sandorio egzistavimą apeliacinės instancijos teismas nustatė be jokių konkrečių civilinės bylos įrodymų, kurių ieškovė į bylą įrodinėdama ieškinį nepateikė. Lietuvos apeliacinis teismas nepagrįstai konstatavo, jog Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. gegužės 12 d. preliminarus sprendimas, kuriuo priteista skola atsakovo naudai, neturi prejudicinės galios ieškovei, kuri nedalyvavo pirmiau nurodytoje byloje ir nagrinėjamoje byloje siekia atsakovų sudarytą paskolos sutartį pripažinti niekine nuo jos sudarymo momento ([CPK 182 straipsnio](#) 2 punktas; [CK 1.86 straipsnio](#) 1 dalis).

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliamą tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai). Be to, už kasacinį skundą sumokėtas nepakankamo dydžio žyminis mokestis. Sumokėta 149 Eur, kai turėjo būti sumokėta pagal 70 000 Eur ginčijamą sumą 1275 Eur žyminio mokesčio pagal [CPK 80 straipsnio](#) 1 dalies 1 punktą, 4, 7 dalis.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti V. R. 149 (vieną šimtą keturiasdešimt devynis) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. vasario 22 d. Perlo mokėjimo terminale.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Antanas Simiškis

Algirdas Taminskas